

Таким чином, в на ринку готельних послуг України представлено наступні найвідоміші готельні мережі: Reikartz Hotel Group і Premier Hotels & Resorts, які надають найвищий сервіс у готелях різних цінових категорій, та Radisson Hotels, найголовнішим засобом розміщення якої є гірський готель Radisson Blu Resort. Проведене дослідження свідчить, що для українців створені високі умови відпочинку, а готельні мережі є популярним та актуальним напрямком функціонування й розвитку українського готельного ринку, оскільки мають свої стандарти надання послуг та індивідуальні підходи до клієнтів, підвищуючи свій авторитет і відкриваючи кожного року нові підприємства.

Література.

1. Сайт готельної мережі Reikartz Hotel Group. URL: <https://reikartz.com/ru/management-company/> (дата звернення 12.11.2021).
2. Сайт готельної мережі Premier Hotels & Resorts. URL: <https://www.phnr.com/ru> (дата звернення 12.11.2021).
3. Сайт готельної мережі Radisson Hotels. URL: <https://www.radissonhotels.com/ru-ru/> (дата звернення 12.11.2021).

СУЧАСНИЙ СТАН МОЛОЧНОГО СКОТАРСТВА УКРАЇНИ

*Шигимага С.Д., здобувач вищої освіти
sofiashigimaga@gmail.com*

*Науковий керівник: Антощенкова В.В., к.е.н., старший викладач,
Державний біотехнологічний університет*

Розвиток молочного скотарства в умовах ринкових відносин є складним процесом, що включає ефективне використання факторів виробництва, кон'юнктурної та стратегічної складової підприємства. У ринковому середовищі сільськогосподарським підприємствам необхідно враховувати специфічні особливості їхнього функціонування при формуванні виробничої програми, постачанні, збуті, виконанні державних замовлень на продукцію. Самостійність у господарському відношенні підприємств молочного напрямку передбачає оперативне реагування на поточну ринкову кон'юнктуру, особливо до споживчих вимог, маневрування ресурсами, варіювання цінами з метою адаптації до постійних змін довілля. В табл.1 проаналізовано поголів'я ВРХ в Україні на період 1961-2021 років.

Таблиця 1 - Кількість сільськогосподарських тварин в Україні в 1961-2021 роках, станом на 1 січня, тис. голів

	Роки						2021 р. у % до 1991 р.
	1961	1971	1981	1991	2001	2021	
Господарства усіх категорій							
Велика рогата худоба	17632,0	21352,2	25367,6	24623,4	9423,7	2874,0	16,3
у тому числі корови	7813,5	8563,1	9271,1	8378,2	4958,3	1673,0	21,4
Підприємства							
Велика рогата худоба	13357,8	16837,5	21485,9	21083,3	5037,3	1008,4	7,5
у тому числі корови	4546,5	5417,0	6785,5	6191,6	1851,0	423,9	9,3

Станом на 1 січня в Україні серед регіонів України найбільше поголів'я корів було в Хмельницькій (123,3 тис. гол), Вінницькій (115,3 тис. гол.), Полтавській (107,5 тис. гол). Найбільше поголів'я корів в сільськогосподарських підприємствах було в Полтавській (54,5 тис. гол), Черкаській області (43,1 тис. гол), Чернігівській області (39,7 тис. гол). За роки незалежності поголів'я ВРХ в Україні скоротилось в 6 рази, поголів'я корів майже в 5 рази. Поголів'я ВРХ, в тому числі і корів в сільськогосподарських підприємствах за період 1990-2020 роки скоротилось катастрофічно і якщо така негативна тенденція продовжиться, то вже через 10 років Україна взагалі може втратити таку продовольчозабезпечуючу галузь, як тваринництво. Скорочення обсягів виробництва молока, зниження кадрового потенціалу, зростання витрат, обмеженість асортименту та низькі ціни на молочну продукцію, а також відсутність дієвої державної підтримки призводить до значних фінансових втрат галузі та стримує відтворювальні процеси у сільському господарстві. На кінцеві результати тваринництва впливає і те, що, порівняно з рослинництвом, воно відрізняється тривалішим виробничим циклом та високими інфраструктурними витратами. В молочному скотарстві відзначається тенденція уповільнення процесів техніко-технологічного оновлення, освоєння інновацій на стадіях відтворення молочного стада та племінної роботи, виробництва кормів, утримання тварин та їх годування. Залишається низьким рівень механізації та автоматизації трудомістких процесів, які переважають

у молочному скотарстві. Все це, безсумнівно, вплинуло на зниження ефективності виробництва молока та молочної продукції. В табл.2 проаналізовано обсяги виробництва молока усіх видів в Україні.

Таблиця 2 - Виробництво молока усіх видів в Україні в 1960-2020 роках

Роки	Господарства усіх категорій	Підприємства	Господарства населення
1960	13995,1	8214,6	5780,5
1970	18711,5	12552,7	6158,8
1980	21111,8	15350,0	5761,8
1990	24508,3	18634,1	5874,2
2000	12657,9	3668,7	8989,2
2010	11248,5	2216,6	9031,9
2020	9263,6	2761,2	6502,4
2020 р. у % до 1990 р.	37,8	14,8	110,7

Виробництво молока в 2020 році порівняно з 1990 роком скоротилось на 62,2% і становило 9263,6 тис.т. При цьому в сільськогосподарських підприємствах виробництво молока скоротилось на 85% порівняно з 1990 роком. Наразі більша частина молока (70%) виробляється господарствами населення, що значно знижує якість молока, яке надходить на молокопереробні підприємства. Необхідно враховувати, що тільки високі ціни та прибуток сприяють підвищенню зацікавленості в виробництві продукції тваринництва, фіксація цін не завжди стимулює виробників збільшувати виробництво. При формуванні ціни необхідно враховувати її диференціацію залежно від сезону та якості продукції.

Підвищення ефективності виробництва та реалізації молока та молочної продукції пов'язано з максимальним збільшенням коефіцієнта корисної дії при використанні споживаних ресурсів виробництва. Такий підхід, по-перше, дає можливість порівняти реально досягнутий результат із можливим і, таким чином, провести оцінку виробничо-економічної діяльності підприємства. По-друге, це дозволить виявити розмір втрачених можливостей, всебічно вивчити причину і розробити заходи щодо більш повного використання ресурсів виробництва. По-третє, реалізація такого підходу створює умову для об'єктивної порівняльної оцінки роботи підприємства

незалежно від розмірів, спеціалізації та місця розташування. Зростання виробництва молока можна забезпечити тільки на основі раціонального використання виробничого потенціалу за рахунок таких факторів, як: збільшення використання генетичного потенціалу тварин; розвитку кормової бази; модернізація матеріально-технічних ресурсів; залучення капіталу (фінансових ресурсів, оборотних засобів різних джерел); покращення кадрового потенціалу; вдосконалення економічного механізму (цінового, фінансових, договірних відносин); спеціалізація та кооперація виробництва; удосконалення методів управління, соціальних, технологічних та екологічних факторів.

Література.

1. Антощенкова В.В. Сучасний стан молочного скотарства в Україні. Український журнал прикладної економіки. 2020. Том 5. №2. С. 25–32. ISSN 2415-8453.

2. Антощенкова В.В. Конкурентоспроможність, як основа ефективної національної економіки. Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства: Економічні науки. Харків: ХНТУСГ, 2019. Вип. 200. С. 84-95с.

3. Кравченко Ю.М., Антощенкова В.В. Фактори сталого розвитку економіки аграрного сектору Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства: Економічні науки. Харків: ХНТУСГ, 2019. Вип. 200. С. 174-183

ФАКТОРИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ВИРОБНИЦТВА МОЛОКА

Шигимага С.Д., здобувач вищої освіти
sofiashigimaga@gmail.com

*Науковий керівник: Кравченко Ю.М., к.е.н., старший викладач,
Державний біотехнологічний університет*

Молочне скотарство є однією із найважливіших підгалузей в агропромисловому комплексі України забезпечуючи виробництво молока-сировини для виготовлення молочних продуктів (основна продукція) та яловичини (побічна продукція). Виробники молока та молочної продукції вказують на наступні аспекти, які негативно впливають на розвиток вітчизняного молокопродуктового сектору: збільшення обсягів імпортової молочної продукції на території України, в тому числі нелегального імпорту; виробництво